

Regulacje

Specustawa powodziowa z podpisem Prezydenta RP, ale bez rozwiązań dotyczących realizacji projektów unijnych

3 października br. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024, poz. 1473, data wejścia w życie 5 października 2024). Dokument zapewnia osobom z terenów zalewowych kompleksowe wsparcie. MRPiPS rozpoczęło już pracę nad treścią rozporządzenia umożliwiającego jak najszybsze uruchomienie narzędzi przedstawionych w ustawie. Omówienie regulacji.

Konfederacja Lewiatan zwraca jednak uwagę, że w ustawie nie znalazły się zagadnienia związane z realizacją przez przedsiębiorców projektów dofinansowanych z funduszy europejskich i wyraża nadzieję, że odrębną ustawą zostaną wprowadzone odpowiednie przepisy przejściowe.

Źródło: prezydent.pl, poz. 1; gov.pl, DGP, money.pl, prawo.pl, 4.10.2024

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych według szybkiego szacunku we wrześniu br. wzrosły o 4,9% r/r i o 0,1% m/m. Więcej informacji w opracowaniu Szybki szacunek wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2024 roku.
- W kwietniu 2024 r. mediana wynagrodzeń miesięcznych brutto w gospodarce narodowej wyniosła 6500,00 zł i była niższa o 21,9% od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Wartość mediany wskazywała na różnice ze względu na płeć – dla mężczyzn wyniosła 6740,66 zł i była o 448,54 zł wyższa niż dla kobiet. Więcej w: Rozkład wynagrodzeń w gospodarce narodowej w kwietniu 2024 roku.
- Wśród publikacji GUS ukazały się: Telekomunikacja w 2023 roku, Sytuacja demograficzna Polski do 2023 roku, Transport - wyniki działalności w 2023 roku.

Źródło: stat.gov.pl, 27.09-4.10.2024

Stopy procentowe bez zmian

Rada Polityki Pieniężnej postanowiła utrzymać stopy procentowe NBP na niezmienionym poziomie (Informacja po posiedzeniu RPP w dniach 1-2 października 2024 r.). Wszystko wskazuje na to, że tak zostanie jeszcze przynajmniej przez kilka miesięcy. Zdaniem Prezesa NBP, czas na ich cięcie przyjdzie najwcześniej w marcu 2025 r. W podobnym tonie wypowiadała się w ostatnich tygodniach większość członków RPP.

Źródło: nbp.pl, inwestycje.pl, rp.dane.gospodarcze.pl, 2.10.2024

E-commerce lekko hamuje. Rośnie popularność zagranicznych e-sklepów

W Polsce jest 30 mln internautów, a 78% z nich robi zakupy online. W 2023 r. było to 79% – wynika z najnowszej edycji raportu E-commerce w Polsce (2024). Spadek o 1 p.p. r/r to niewielka zmiana, ale warta zanotowania, bo od lat odsetek odwiedzających sklepy internetowe rósł. Niekwestionowanym liderem rozpoznawalności wśród polskich kupujących pozostaje Allegro (88% wskazań, 73% wskazań w pierwszej kolejności), na drugim miejscu jest OLX (odpowiednio 35% i 5%). Rośnie popularność sklepów zagranicznych (30% w 2023 r. vs. 36% w 2024 r.) – trzy najbardziej rozpoznawalne platformy to AliExpress, Amazon (po 87% wskazań) i Temu (80%). Popularne są zakupy produktów używanych (ta kategoria pojawiła się po raz pierwszy w badaniu) – dokonuje ich już co szósty badany. Najczęściej dotyczy to odzieży (79%) oraz książek, płyt i filmów (71%). W 2024 r. najpopularniejszą formą płatności za e-zakupy jest BLIK (68%), wyprzedzający szybki przelew przez serwis płatności (64%) oraz kartę kredytową (43%). Wśród osób, które nie kupują online, najczęściej pojawiają się sugestie dotyczące potrzeby niższych kosztów dostawy, kodów rabatowych oraz szybszej realizacji zamówień. Raport jest efektem współpracy Gemius, Polskich Badań Internetu oraz IAB Polska. Wyniki zostały wzbogacone o dane z badania Mediapanel oraz wiedzę specjalistów z Grupy Roboczej E-commerce i Retail Media IAB Polska.

Źródło: gemius.com, 30.09.2024; e-biznes.pl, pb.pl, nowymarketing.pl, 1.10.2024

AliExpress walczy o polskich sprzedawców

AliExpress działa w ponad 100 krajach i regionach, ma ponad 150 mln kupujących. Już kilka lat temu umożliwił sprzedaż firmom z kilku państw europejskich, m.in. z Francji czy Hiszpanii. Teraz chińska platforma otworzyła podwoje dla sprzedawców z Polski, kusząc m.in. brakiem opłat za otwarcie i zamknięcie konta. AliExpress oferuje również polskim sprzedawcom wsparcie marketingowe i biznesowe. Funkcjonalności dostępne na platformie pomogą im w prowadzeniu sklepu, m.in. optymalizując opisy produktów i automatycznie tłumacząc je na 15 języków. Ekspertci są zgodni, że decyzja Chińczyków o otwarciu się na polskich sprzedawców to wielka zmiana dla rynku. AliExpress będzie kolejnym kanałem sprzedaży transgranicznej, która już dziś stanowi 18% całego handlu online w Polsce. Dla przedsiębiorców oznacza to możliwość wejścia ze swoimi produktami na platformę z liczną już bazą użytkowników i rozpoznawalną marką. To także wejście na rynek kontrolowany dotąd przez Allegro, Amazona czy Empik, więc można oczekiwać jakiś ruchów ze strony tych firm. AliExpress odrzuca jednak sugestie, że otwarcie się na sprzedawców w kolejnym europejskim kraju to ruch wyprzedzający i zabezpieczenie się przed potencjalnymi cłami na dostawy z Chin.

Źródło: pb.pl, rp.pl, bankier.pl, 1.10.2024

EY: Wyzwania związane z ekspansją zagraniczną

Po podbiciu zagranicznych rynków przedsiębiorstwa z Polski w zdecydowanej większości chcą kontynuować obrany kurs. Z badania EY „Wyzwania związane z ekspansją zagraniczną” wynika, że blisko połowa z nich (47%) planuje w kolejnym roku wchodzenie na nowe rynki, kolejne 39% firm zamierza rozszerzyć swoje wpływy tam, gdzie już są obecne, a tylko 15% deklaruje, że nie przewiduje żadnych zmian lub chce ograniczyć

działalność na obcych rynkach. Jako główny powód ekspansji dwie trzecie badanych (66%) wymieniło możliwość rozwoju oraz zwiększenie przychodów poprzez dostęp do nowych rynków. Przedsiębiorstwa najczęściej działają za granicą w modelu inwestycji greenfield (61%). Za najbardziej atrakcyjny kierunek do prowadzenia biznesu uznają Europę Zachodnią (56%). Badanie zostało zrealizowane techniką CATI i CAWI na zlecenie EY Polska przez CubeResearch w okresie wrzesień – październik 2023 r. Objęło 314 firm, które zatrudniają co najmniej 50 pracowników, prowadzą aktywną ekspansję na rynkach zagranicznych oraz działają w branży produkcyjnej, usługowej i handlowej.

Źródło: ey.com, 30.09.2024; pb.pl, 1.10.2024

W 2023 r. polski eksport wysokich technologii na rekordowym poziomie

Polski eksport wysokich technologii wyniósł w 2023 r. 33,8 mld euro i był o 6,8% większy niż rok wcześniej – podali analitycy Polskiego Funduszu Rozwoju. Udział wysokich technologii w całości eksportu towarowego Polski zwiększył się r/r o 0,4 p.p. do 9,6% i był na najwyższym poziomie w historii porównywalnych danych (od 2007 r.).

Źródło: bankier.pl, pb.pl, strefabiznesu.pl, 2.10.2024

Rośnie popyt na polskie kosmetyki

W 2023 r. Polska znalazła się na ósmej pozycji w Europie pod względem wielkości eksportu kosmetyków, artykułów drogerijnych i toaletowych (ponad 5 mld euro) – wynika z danych agencji International Trade Center. Największymi odbiorcami są Niemcy (20%), Wielka Brytania i Rosja. Coraz częściej polskie kosmetyki i produkty higieniczne trafiają także na Ukrainę, do USA i Turcji. W przypadku tych ostatnich rynków eksport wzrósł w ciągu roku odpowiednio o 58, 48 i 39%. W niektórych kategoriach nasz kraj znalazł się w globalnej czołówce np. na 4. pozycji w sprzedaży podpasek i tamponów, na 10. pozycji pod względem eksportu kosmetyków do pielęgnacji skóry i robienia makijażu. Ograniczeniem dla polskich firm kosmetycznych jest ich skala – globalny rynek kosmetyków jest zdominowany przez korporacje, a rynek w Polsce tworzy wiele drobnych firm.

Źródło: pb.pl, 30.09.2024

Raport Wedla: Światowy i polski rynek słodczy czekoladowych

W ujęciu wartościowym polski rynek czekolady w okresie od września 2023 r. do września 2024 r. urósł o 0,9 mld zł, do prawie 11,4 mld zł, choć spożycie wyrobów czekoladowych po raz pierwszy od lat spadło (z 211,5 tys. ton do 209,4 tys. ton) – wynika z danych firmy Wedel i firmy badawczej NielsenIQ (NIQ). Według prognozy Euromonitora, mimo systematycznych podwyżek cen kakao, perspektywy branży są bardzo obiecujące – wartość światowego rynku słodczy czekoladowych w ciągu najbliższych pięciu lat ma wzrosnąć o 54,1% i osiągnąć wartość ponad 189 mld dol. Polska zajmuje obecnie trzecie miejsce wśród największych europejskich eksporterów czekolady i batonów czekoladowych do krajów spoza Unii Europejskiej. W zeszłym roku wyeksportowaliśmy 115 tys. ton takich produktów. Więcej wysłali tylko Niemcy (221 tys. ton) i Holendrzy (123 tys. ton) – wynika z danych Eurostatu przytoczonych w raporcie „Światowy i polski rynek słodczy czekoladowych”.

Źródło: pb.pl, wiadomoscispozywcze.pl, tvn24.pl, 2.10.2024

Najnowsze dane o stopie bezrobocia w Polsce

Według metodologii Eurostatu, w sierpniu br. stopa bezrobocia w Polsce, po dostosowaniu sezonowym, wyniosła 2,9% (bz. m/m) i jest to drugi najniższy wynik w UE. Europejskim liderem zostały Czechy z wynikiem 2,6%. Stopa bezrobocia w strefie euro utrzymała się na poziomie 6,4%, natomiast wynik dla całej Unii to 5,9% (-0,1 p.p. m/m). Z kolei MRiPS podało już wstępne dane za wrzesień, z których wynika, że stopa bezrobocia wyniosła 5%, a bez pracy pozostawało 771 tys. osób i jest to najniższa liczba zarejestrowanych bezrobotnych, jaką zanotowano we wrześniu od początku pomiaru, czyli od 1990 r.

Źródło: pb.pl, pb.pl, forsal.pl, 2.10.2024

IKS jako instrument wspierania uczenia się dorosłych

W Polsce funkcjonują różne instrumenty wspierające uczenie się dorosłych, ale podjęto również kroki mające na celu wdrożenie do polskiego systemu indywidualnych kont szkoleniowych (IKS, wirtualny portfel, w którym uprawniona osoba w wieku produkcyjnym ma przypisane środki do nabycia usług edukacyjnych) – pilotaż realizuje PARP. Działanie to jest zgodne z zaleceniem Rady Unii Europejskiej i ma pomóc osiągnąć cel, przyjęty podczas szczytu w Porto w 2021 r., dotyczący odsetka osób dorosłych uczestniczących w procesach kształcenia (dla Polski 51,7%). W artykule przybliżono możliwości wprowadzenia indywidualnych kont szkoleniowych w Polsce w kontekście realizowanej polityki kształcenia ustawicznego. Do pobrania na rynekpracy.praca.gov.pl

Źródło: [Rynek pracy 3/2024](#), s. 72, (GICID: 01.3001.0054.7705), 1.10.2024

DEI niezbędnym elementem w rozwoju firm

Najnowsza publikacja klubu DEI Champions [Włączaj nie wyłączając](#) jest – zdaniem autorów – pierwszym na świecie tak obszernym opracowaniem pokazującym sprawdzone działania z obszaru różnorodności, równości i włączania w środowisku biznesowym, na przykładzie (12) czołowych firm i korporacji (w Polsce). Zebrane dane oraz analizy ekspertów jasno wskazują, że stawianie na różnorodność może przynieść liczne korzyści biznesowe, w tym zmniejszenie rotacji pracowników, efektywniejsze rekrutacje, wzrost poziomu innowacyjności, wzrost zysków.

Źródło: pap.mediaroom.pl, 2.10.2024

Raport Gallupa: Nuda w pracy gorsza niż bezrobocie

Negatywne emocje pracowników kosztują międzynarodową gospodarkę 8,9 bln dol., a nudna praca jest gorsza dla zdrowia psychicznego niż bezrobocie – wynika z najnowszego raportu Gallupa ([raport „State of the Global Workplace”](#) do pobrania na [stronie Gallup.com](https://www.gallup.com)). Ankieta przeprowadzona w ponad 140 krajach wśród prawie 130 tys. pracowników wykazała, że w swoje obowiązki zaangażowanych jest tylko 23% pracowników (w Europie 13%). Kiedy pracownicy uważają, że ich praca ma sens, a relacje międzyludzkie w organizacji są poprawne, zatrudnienie wiąże się z mniejszą lub większą przyjemnością. A to przekłada się na lepsze radzenie sobie w pracy i w życiu.

Źródło: bankier.pl, 3.10.2024

Popularność kierunków studiów nie zawsze odpowiada deficytom na rynku pracy

W 2022 r. mury 333 polskich uczelni opuściło 280 882 absolwentów, którzy ukończyli jeden z 897 kierunków. Średnio po otrzymaniu dyplomu absolwenci szukali pracy niecałe dwa miesiące, a w pierwszym roku po ukończeniu studiów mogli liczyć na wynagrodzenie w wysokości średnio 5384 zł brutto. Niskie bezrobocie sprawia, że prawdopodobnie w 2024 r. nie będzie zawodów nadwyżkowych, jednak aż 14 zawodów wymagających wyższego wykształcenia zostanie uznanych za deficytowe. Mimo że najpopularniejszymi kierunkami w skali kraju pozostają zarządzanie, informatyka, administracja, logistyka i ekonomia, to rynek pracy najbardziej potrzebuje specjalistów z dziedzin medycznych (kierunek lekarski, położnictwo, pielęgniarstwo, fizjoterapia), a także finansów i rachunkowości oraz psychologii i pedagogiki. Takie wnioski płyną z raportu PIE Absolwenci uczelni na polskim rynku pracy. Z punktu widzenia rynku pracy najbardziej korzystna sytuacja wystąpiłaby wówczas, gdyby kierunki studiów kształcące w zawodach deficytowych były jednocześnie najbardziej popularne. W skali całego kraju jednocześnie oba kryteria (deficytowość i popularność) spełniają tylko trzy kierunki: finanse i rachunkowość, pedagogika oraz pielęgniarstwo. Źródło: pie.net.pl, 1.10.2024

Inwestycje

Kolejny zwrot w sprawie fabryki Intelu w Polsce? Opóźnienie do roku?

Inwestycja Intelu w fabrykę półprzewodników pod Wrocławiem powstanie później niż pierwotnie planowano, ale opóźnienie prawdopodobnie nie przekroczy roku – poinformował prezes PAIH. Nowa fabryka w Polsce, istniejący już zakład w Irlandii oraz drugi planowany zakład w Magdeburgu (Niemcy) mają stworzyć pierwszy tego typu w Europie, kompleksowy i najbardziej zaawansowany technologicznie łańcuch dostaw w dziedzinie produkcji półprzewodnikowych układów scalonych.

Źródło: bankier.pl, biznes.gazetaprawna.pl, 3.10.2024

Innowacyjność

Powstanie Instytut Badawczy IDEAS

Rząd planuje powołać instytut badawczy, który zajmie się rozwojem sztucznej inteligencji w Polsce. Nowa jednostka ma powstać we współpracy NCBR, resortów nauki, obrony i cyfryzacji oraz części polskich uczelni, i zacząć działalność od 1 stycznia 2025 r. Misji tworzenia instytutu podjął się uznany w świecie ekspert, prof. Piotr Sankowski, jedyny polski naukowiec, który otrzymał cztery prestiżowe europejskie granty Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. W rankingu The Global AI Index 2024 – służącym ocenie poziomu wdrażania, innowacji i inwestycji w sztuczną inteligencję – Polska zajmuje stosunkowo wysoką 36. pozycję (na 83 państwa uczestniczące). Warto poprawić ten wynik, gdyż w zasadzie liczy się pierwszych 10 miejsc.

Źródło: wyborcza.biz.pl, 2.10; gov.pl, pb.pl, money.pl, interia.pl, rp.pl, 3.10.2024

Polscy naukowcy dla rolnictwa

Badacze z Uniwersytetu Jagiellońskiego opracowali nawóz do szerokiego stosowania w uprawach roślin naczyniowych. Innowacja polega na połączeniu ważnych dla roślin związków chemicznych z wyselekcjonowanym szczepem endofitycznych drożdży. Naukowcy twierdzą, że wdrożenie nowej formuły pozwoli zredukować o ponad połowę ilość stosowanych nawozów sztucznych. Więcej informacji o nowym preparacie na stronie UJ. Rolnicy mają jeszcze jeden powód do radości – na rynku wkrótce pojawi się polski robot do uprawy kukurydzy. Sam siebie, pieli, prowadzi opryski i dozuje środki ochrony roślin oraz nawozy. Rozpoznaje rośliny i tworzy mapę plonów. Nowe urządzenie jest efektem pracy zespołu Sieci Badawczej Łukasiewicz - Poznańskiego Instytutu Technologicznego.

Źródło: dzienniknaukowy.pl, 25.09.2024; cyfrowa.rp.pl, 1.10.2024

Przekraczanie niedozwolonej linii

Dwaj studenci Harvardu wyposażyli inteligentne okulary Ray Ban firmy Meta w oprogramowanie do rozpoznawania twarzy, dzięki czemu użytkownicy okularów mogli szybko i łatwo wyszukiwać dane osobowe osób znajdujących się w zasięgu wzroku. Studenci ostatecznie zarzucili prace nad technologią, ze względu na oczywiste obawy dotyczące prywatności, ale to nie znaczy, że ktoś inny nie będzie ich kontynuował.

Źródło: futurism.com, 3.10.2024

Zrównoważony rozwój

Pierwszy kraj z grupy G7 (Wielka Brytania) odszedł od węgla

Wielka Brytania przestaje produkować energię elektryczną ze spalania węgla, kończąc tym samym 142-letnią zależność od tego paliwa kopalnego – poinformowało [BBC](http://bbc.com). 30 września br. ostatnia elektrownia węglowa w kraju, w Ratcliffe-on-Soar, zakończyła produkcję energii elektrycznej, 1 października została uroczyście wygaszona. Od września zeszłego roku była jedyną czynną elektrownią węglową w Wielkiej Brytanii. Źródło: pb.pl, 30.09.2024; money.pl, teraz-srodowisko.pl, [businessinsider](http://businessinsider.com), 1.10.2024

MKiŚ: działa już roboczy zespół ds. odbudowy zasobów przyrodniczych

Obowiązujące od 18 sierpnia 2024 r. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ws. odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law – NRL) określa wiążące cele w zakresie przywrócenia przyrodzie na terenie UE co najmniej 20% obszarów lądowych i co najmniej 20% obszarów morskich do 2030 r. oraz odbudowę wszystkich wymagających odbudowy ekosystemów do 2050 r. Realizacja założeń NRL ma sprawić, że w krajach UE poprawi się jakość gleb, wody, powietrza, wzrośnie bezpieczeństwo żywieniowe społeczeństw, spadnie też ryzyko występowania suszy oraz powodzi. Ostatnie dni pokazały, jak bardzo potrzebujemy naturalnych rozlewisk czy lasów wodochronnych. MKiŚ poinformowało PAP o utworzeniu roboczego międzyresortowego zespołu ds. odbudowy zasobów przyrodniczych. Więcej o działaniach resortu związanych z adaptacją do zmian klimatu m.in. na stronie gov.pl.

Źródło: smoglab.pl, 3.10.2024; naukawpolsce.pl, 4.10.202